

Početna Stranica > ... > Pretraživanje Pravnih Stručnjaka > Pronađite Stručnjaka > Poland

Pronađite stručnjaka

Sadržaj omogućio

Poljska

Poljska

I. Popisi i registri vještaka

Svaki regionalni sud ima svoj popis vještaka. Predsjednik regionalnog suda odgovoran je za objavljivanje tog popisa. Vidjeti: <https://lublin.so.gov.pl/lista-bieglych,m,m1,2,270> za Lublin ili http://www.krakow.so.gov.pl/fck_pliki/file/Testowy/Biegli/Biegli_20180205_strona.pdf pliki/file/Testowy/Biegli/Biegli 20180205 strona.pdf za Krakow. Registri su dostupni javnosti.

Postoji dobna kvalifikacija, odnosno osoba koja želi biti vještak mora imati najmanje 25 godina. Vještaci moraju imati posebna teorijska i praktična znanja iz određenog područja znanosti, tehnologije, umjetnosti, obrta ili druge vještine. Kriteriji nisu formalizirani. Predsjednik regionalnog suda odlučuje o tome ispunjava li kandidat sve uvjete da bude imenovan vještakom. Vještaci moraju položiti prisegu kako bi se registrirali. Osoba koja želi biti upisana na popis vještaka mora podnijeti zahtjev predsjedniku regionalnog suda.

Predsjednik regionalnog suda može trajno izbrisati vještaka iz registra:

- na njegov zahtjev
 - ako vještak više ne ispunjava uvjete za obavljanje te funkcije ili ako se utvrdi da ih nije ispunjavao u trenutku imenovanja te ih i dalje ne ispunjava
- iz važnih razloga, osobito ako nepropisno obavlja svoje aktivnosti.

Na rad vještaka ne primjenjuje se poseban kodeks ponašanja ili etički kodeks, ali oni moraju poštovati zakon o građanskom/upravnom/kaznenom postupku.

Registri se redovito ažuriraju. U siječnju svake godine predsjednik regionalnog suda dostavlja okružnim sudovima i Ministarstvu pravosuđa popis sudskih vještaka te ih odmah obavješćuje o svakoj promjeni na popisu i pokretanju kaznenog postupka protiv tih osoba ili njihovoj nesposobnosti.

Vještaci se registriraju na razdoblje od pet godina.

Vještaci su navedeni za određene grane znanosti, tehnologije, umjetnosti, obrta, kao i za druge vještine. Popis stručnih područja vrlo je dug i raznovrstan.

Nakon unosa u registar vještaci nemaju posebne obveze. Nemaju obvezu kontinuiranog obrazovanja, iako postoje relevantni poslijediplomski studiji i tečajevi. Međutim, u praksi, ako žele biti imenovani za naredno razdoblje, trebali bi moći dokazati da usavršavaju svoje znanje (pohađaju tečajeve, konferencije, poslijediplomske studije itd.).

II. Kvalifikacije vještaka

Vještaci moraju imati posebna teorijska i praktična znanja iz određenog područja znanosti, tehnologije, umjetnosti, obrta ili druge vještine. Kriteriji nisu formalizirani. Predsjednik regionalnog suda odlučuje o tome ispunjava li kandidat sve uvjete da bude imenovan vještakom.

Vještaci ne moraju biti članovi strukovnog udruženja. Od njih se službeno ne traži da redovito poboljšavaju svoje

vještine i ne postoji sustav trajnog stručnog usavršavanja. Budući da su vještaci, ne moraju dokazati da sudjeluju u daljnjim obrazovnim tečajevima i ne postoji način provjere stečenog znanja. Međutim, ako žele biti imenovani za naredno razdoblje, trebali bi moći dokazati da usavršavaju svoje znanje.

III. Naknada za rad vještaka

Naknada za rad vještaka propisana je Uredbom ministra pravosuđa od 24. travnja 2013. o određivanju naknada za rad vještaka, paušalnih iznosa i načinu evidentiranja troškova potrebnih za davanje mišljenja. Utvrđene su naknade po satu za rad vještaka, koje su dio osnovnog iznosa utvrđenog proračunskim aktom. Pri utvrđivanju naknade za rad vještaka općenito se uzima u obzir broj sati koje je posvetio vještačenju i stupanj obrazovanja. Uredbom se utvrđuje minimalna i maksimalna naknada.

Naknade za rad vještacima plaća pravosudni sustav ili jedna stranka. Stranke mogu ostvariti pravnu pomoć za plaćanje naknade vještaka za koju nisu propisani iznosi.

Naknade vještaka utvrđene su uredbom. U posebnim slučajevima, posebno za teške zadatke, pravna tarifa može se prekoračiti konkretnom sudskom odlukom. Međutim, u praksi, u građanskom postupku, vještaci zahtijevaju da stranke pristanu plaćati veće naknade.

Kad je riječ o građanskim predmetima u kojima vještake imenuje sud, jedna je stranka obvezna unaprijed platiti naknadu vještaka. Vještaci mogu primiti predujam svoje naknade. Međutim, na kraju postupka (u okviru presude o meritumu) sud donosi odluku o tome koja stranka mora snositi konačne troškove. Tu obvezu mogu snositi obje stranke.

U kaznenim stvarima vještačenje plaća država (pri čemu se plaćanje nalaže optuženiku samo ako mu je izrečena kazna): sredstva koja plaća država kontrolira državna financijska kontrola koja može osporiti plaćanja izvršena protivno zakonu o javnim financijama.

IV. Odgovornost vještaka

U skladu s kaznenim zakonom vještak koji iznese lažno mišljenje može biti osuđen na kaznu zatvora do 10 godina.

Ne postoji posebna građanska odredba koja se odnosi na to pitanje. Na odgovornost vještaka primjenjuju se opći propisi građanskog prava (odštetno/ugovorno pravo).

Vještaci nisu dužni sklopiti policu osiguranja od profesionalne odgovornosti.

V. Dodatne informacije o postupcima vještačenja

Imenovanje vještaka uređeno je pravilnikom ministra pravosuđa od 24. siječnja 2005. Dodatni propisi navedeni su u Zakonima o parničnom postupku, kaznenom postupku i upravnom postupku. U građanskim postupcima stranke mogu zatražiti imenovanje vještaka. Uglavnom, u parničnom postupku imenovanje vještaka ovisi o preudjmu koji su stranke tražiteljice platile za troškove povezane s pripremom mišljenja.

Općenito se ista pravila primjenjuju u građanskim, kaznenim i upravnim postupcima. Ne postoje temeljne razlike u postupcima imenovanja vještaka u okviru građanskih, upravnih i kaznenih postupaka.

Naziv sudskog vještaka može se upotrebljavati samo tijekom i za potrebe pripreme mišljenja vještaka za sudove ili za kazneni progon. U Poljskoj je registrirano oko 15 000 vještaka.

1. Imenovanje vještaka

Samo sudovi i javno tužiteljstvo mogu imenovati vještake sa statusom sudskih vještaka, i to po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke. Mišljenje pripremljeno nakon imenovanja od strane suda ili tužiteljstva posebna je vrsta dokaza koji se nazivaju mišljenjem vještaka.

Stranke mogu angažirati vještake privatno, ali će njihovo izvješće biti podneseno kao još jedan dokaz.

a) Imenovanje na prijedlog suda

Sud se služi popisom vještaka. Svaki regionalni sud ima svoj popis vještaka. Sud često primjenjuje praksu imenovanja vještaka iz (lokalnog) registra. Međutim, sud nema obvezu služiti se registrom.

b) Imenovanje na prijedlog stranaka

Dok sudske vještake nikad ne imenuju stranke, stranke u građanskim i upravnim postupcima mogu angažirati vlastitog vještaka. Oni se ne moraju pridržavati određenih procesa ili postupaka.

2. Postupak

a) Građanski postupak

U građanskim postupcima vještak nije obvezan prisustvovati pripremnom ročištu (ako postoji). Sud prati napredak istrage vještaka tijekom vremena. Sud je „najviši vještak” i procjenjuje kvalitetu mišljenja vještaka. Sudovi nisu obvezani mišljenjem izraženim u izvješćima vještaka i odlučuju može li mišljenje biti temelj za utvrđivanje činjenica u predmetu.

1. Izvješće vještaka

Vještak svoje izvješće dostavlja u pisanom obliku. Ne postoji posebna struktura koju vještak mora slijediti u svojem izvješću. Ne postoji obveza podnošenja preliminarnog izvješća. U konačnom nalazu i mišljenju vještak mora razmotriti argumente stranaka. U mnogim slučajevima vještak mora dostaviti dodatno izvješće ako stranka podnese takav zahtjev, a sudac ga prihvati ili na zahtjev suca. To se može dogoditi ako vještak nije odgovorio na sva pitanja uključena u njegovu zadaću ili ako se poslije pojave dodatna pitanja.

Sud će izdati novi nalog u kojem će navesti potrebu za dodatnim informacijama i pitanja na koja treba odgovoriti. Stranke sudu mogu podnijeti zahtjev za dodatna objašnjenja. Međutim, u praksi je vjerojatnije da će se imenovati drugi vještak, ovisno o zadovoljstvu prvim izvješćem.

2. Sudska rasprava

Vještaci moraju prisustvovati raspravi kako bi odgovorili na pitanja suda i stranaka nakon podnošenja izvješća. Na sudu mogu biti unakrsno ispitani.

b) Ostalo

Neki stručnjaci, uglavnom psiholozi, imenovani su da prisustvuju saslušanju svjedoka ili stranaka. Oni procjenjuju sposobnost ljudi da percipiraju i iznose svoja opažanja.

Navedene informacije prikupljene su u okviru projekta „Pronađite vještaka” od kontakata iz svake države članice koje je odabrao [Europski institut za stručno znanje i vještačenje \(EEEI\)](#).

■ Posljednji put ažurirano: 27/05/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.